Z toho jediného důvodu, že k usnášení se společníků potřebí jest dle smlouvy společenské většiny ¾ odevzdaných hlasů, nelze shora uvedená ustanovení smlouvy pokládati za neplatná a nezákonná.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti dozorčí rady nevyhověl, rozhodnutí své ze dne 1. dubna 1919 R I 117/19 takto odůvodniv:

Dle §u 32. zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. má dozorčí rada právo zbaviti jednatele společnosti s r. ob. povinností jejich a opatřiti čeho třeba k prozatímnímu dalšímu vedení obchodu.

Takové opatření dozorčí rady jest pouze prozatímní a proto musí dozorčí rada bez prodlení svolati valnou hromadu, kteréž dle §u 16. cit. zák. výhradně přísluší odvolati ustanovení jednatelů.

Zákon neukládá dozorčí radě povinnost, aby takové prozatímní opatření přihlásila k zápisu do obchodního rejstříku a poněvadž nemá téhož významu, jako odvolání zřízení jednatele, nedá se vykládati jako změna poměrů, jež by zapsání dle § 17. cit. zák. (odst. 2.) a čl. 45. obch. z. podléhala.

Z uvedeného práva opatření, nutných k dalšímu provozování obchodu, neplyne oprávnění dozorčí rady měniti ustanovení smlouvy společenské o tom, kdo a jak má podpisovati firmu.

Právem tedy byl zamítnut návrh na poznamenání opatření dle §u 32. cit. z. v rejstříku obchodním. Jednatel B nebyl jako pouhý zmocněnec povolán ku řízení závodu jako ředitel, nýbrž jest v §u 13. smlouvy společenské ustanoven jednatelem a v této vlastnosti jemu svěřeno řízení. Není tedy možno odlučovati jeho funkci ředitelskou, pokládati ji za zvláštní zmocnění a vykládati § 13. společenské smlouvy tak, že vyžaduje odvolání jednatele Ba jako takového většinu ¾ hlasů ve valné hromadě odevzdaných, nikoliv ale odvolání jeho z působnosti ředitelské. Stalo-li se usnesení, o jehož zápis bylo žádáno, formálně platně čili nic, musí posuzovati soud rejstříkový a vytýká tedy dovolací rekurs neprávem, že nepřísluší soudu tomu přihlížeti k meritorní otázce. Meritorní otázku, zdali opatření dozorčí rady bylo chováním jednatelovým odůvodněno, usnesení v odpor brané neřeší.

Rovněž bez důvodu vytýká dovolací rekurs, že soud rekursní rozhodl o předmětu, o němž rozhodovati nemůže, poněvadž jednatel odvolaný může prý se svého práva domáhati pouze u valné hromady společnosti. O právech však nebylo rozhodováno, nýbrž o tom, zdali žádaný zápis do rejstříku povolen býti má a k tomu soud obchodní jest bez odporu povolán.

Neplatným usnesení dozorčí rady ovšem není, třeba by valná hromada nebyla prozatímní odvolání jednatele schválila a tak je učinila konečným a třeba by bylo opomenuto po opětovném usnesení dozorčí rady svolati valnou hromadu, jak § 32. zák. o spol. s r. ob. předpisuje. K zápisu do rejstříku se však nehodí a tím jest odůvodněno nařízení výmazu zápisů povolených v první stolici a obnovení dřívějšího stavu.

Pokud dovolací rekurs odpírá jednateli právo k rekursu, stačí odkázati k §u 9. cís. pat. z 9. srpna 1857 č. 208 ř. z.

Tvrzení, že §§ 13., 17., 20. atd. smlouvy společenské, jichž zrušení z moci úřední dozorčí rada žádá, odporují předpisům zákona o společnostech s r. ob. proto, že jednatelství Bovo bez jeho souhlasu jest neodvolatelným, jest nesprávno. Tento výsledek nastává jen proto, poněvadž mu náleží tolik hlasů, že ostatní členové společnosti nemohou docíliti většiny ¾. Počet hlasů upravila smlouva ve shodě s §em 39. zák. Ustanovení smlouvy byla hned při zápisu firmy prozkoumána a zápis jest právoplatným. Objeví-li se dodatečně úprava poměrů společenských nevhodnou, ačkoli jednotlivá ustanovení neodporují zákonu, není příčiny, aby soud z moci úřední nějaké opatření činil a zasahoval do soukromých práv společníků.

Pokud tedy soud rekursní nevyhověl rekursu dozorčí rady proti zamítnutí návrhu, aby z moci úřední zakročeno bylo o zrušení uvedených ustanovení smlouvy společenské, nejsou dány podmínky §u 16. cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. pro změnu souhlasných usnesení prvé i druhé stolice.

Dovolacímu rekursu nebylo tedy vyhověno.

ZE DNE.

Depositáře a projednavatele pozůstalostí upozorňujeme na zákon ze dne 11. června 1919 číslo 328 sb. z. a n. »o připuštění cizozemských dlužních úpisů s prémiemi« (účinný ode dne 21. června 1919), dle něhož okolkovány dle stupnice III. býti musí prémiové dlužní úpisy vydané mimo obvod Československé republiky. Jsou to ze známějších cenných papírů zejména také: losy z r. 1864, 3% pozemkové losy, losy pro upravení Dunaje, kreditní, rak. červeného kříže, vídeňské komunální a j., a všechny losy uherské.

Notářské kauce ve Vídni. Záležitost ohlášení notářských kaucí k soupisu ve Vídni dospěla konečně žádoucího rozřešení. Když vyžádané formuláře soupisové od úřadu plnomocníka R. C. S. nedocházely a lhuta k soupisu valem blížila se ku konci, nezbylo k uhájení zájmu majitelů notářských kaucí jiného, než zakročiti ve Vídni přímo. Vyslán tam tajemník notářské komory, který jménem notářské komory s příkladnou obezřetností a horlivostí přihlášení veškerých ve vídeňské poštovní spořitelně uložených kaucí notářských provedl. Soupisové povinnosti ve státě rakouském tím vyhověno.

Hodnocení cenných papírů. Palčivá otázka hodnocení cenných papírů, tak důležitá při sepisování inventářů a projednání pozůstalostí, konečně rozřešena. Zákonem ze dne 11. června 1919 č. 329 sb. z. a n. »o ocenění předmětu bursovních obchodů pro účely poplatkové« stanoveny nové předpisy pro hodnocení cenných papírů, na něž tímto upozorňujeme. Zákon nabyl účinnosti dnem 21. června 1919.

K soupisu neknihovních pohledávek. Funkce soupisová, na notáře vložená, zabírá nejen valnou část doby pracím kanceláře vyměřené, ruše hladký průběh úřadování, ale spojena je i se značnými svízelemi, plynoucími z jednání se stranami a s poučováním jich, ba i s újmou majetkovou. Inkasující notář, který nemá autoritativní normy pro rozeznávání bankovek s padělaným kolkem, zejména stokorunových, vydán je čiré náhodě a mnozí odpykali již nejistotu tu hmotnými ztrátami. Práci stěžuje také nejistota a častá změna vůdčích zásad povinnosti soupisové. Správa finanční průběhem doby soupisové, která v tomto měsíci chýlí se již ke konci, změnila názor svůj ohledně způsobu přihlášek veřejných obchodních společností, ohledně posuzování poplatnosti pohledávek nedobytných, a co tyto řádky píšeme, v posledním měsíci soupisovém, dodává teprve výklady ohledně pohledávek z přeplatků dovozného, z náhrady za nedodržení lhuty dodací, úbytek, ztrátu neb poškození zboží, ohledně kupních cen za nedodané zboží předem zaplacených, přeplatku a nároku ze stornovaných smluv dodacích a j., tedy v době, kdy již valná část k soupisu povinných osob přihlášky své podala a evidenční poplatek zaplatila.

*

K četným dotazům sdělujeme, že ministerstvo spravedlnosti slíbilo samo honorovati práci notářů při soupisu pohledávek a nahraditi jim hotové výlohy (opatření razítka, další event. síly písařské atd.), není proto přípustno, aby notáři vybírali sami od stran poplatky vidimační, jak se nemnoze děje. Bude záhodno, aby každý notář si vedl řádný seznam vidimační, aby svého času mohl se vykázati, jaké práce a při jaké výši pohledávek konal.

Notáři-porotci. Spolek náš došlo upozornění, že by se měl zasaditi o to, aby notáři byli vyloučeni ze seznamu poroteů. Poněvadž jest to povinnost občanská, nepokládal spolek za vhodno zakročiti v té věci. Upozorňujeme však, že dle zákona ze dne 23. května 1919 čís. 278 § 4. mohou úřad porotce odmítnouti dle odst. 6. osoby zapsané v seznamu obhájců ve věcech trestních. Jelikož téměř všichni notáři jsou zapsáni v seznamu obhájců, mohou žádati u obecního úřadu svého bydliště nejdéle v měsíci srpnu, aby byli ze seznamu poroteů škrtnuti. Notáři, kteří zapsáni v seznamu obhájců nejsou, mohou se dáti dodatečně zapsati a žádati pak za škrtnutí v seznamu poroteů.

Obsazování míst notářských. Poslední dobou obsazeno bylo několik míst notářských způsobem, kterého nemůžeme přejíti mlčením, poněvadž tu bylo zasaženo v autonomní práva stavu notářského. Tak stalo se na př., že notářství německé uděleno bylo jednomu z nejmladších petentů-Němců, ačkoliv o místo to žádal a všemi instancemi (komorou) i soudy navržen byl přímo loco starý notář se 24 služebními léty, který 14 roků zastával malé notářství venkovské, kdežto protežovaný jeho kolega vykazoval pouze 8 roků prakse. Podobně jmenován notářem kandidát, jenž nebyl ani v návrhu, byl 9. na řadě co do let prakse a přeskočil 8 uchazečů s praksí delší. Dále stalo se, že kandidát notářství obdržel místo notářské v H., že však nebyl spokojen, intervenoval u ministerstva, kdež byl úředníkem ujištěn, aby si z toho nic nedělal, že obdrží notářství jiné a byl na to pak hned jmenován notářem do P. — Dále jednomu kandidátu počítalo ministerstvo práv do služební prakse léta, ztrávená u samosprávných úřadů, což odporuje